

ÉG ÉStermék

TERMÉK

Pofára, úgy tűnik, megfelelek, a jelentkezésnél nem piszkálnak, beírják a nevemet meg a születési helyet és időt egy táblázatba, majd adnak valami furcsa sprét, általában teflon van benne, bőrre és ruhára egyaránt jó. *Mit csináljak ezzel?* kérdezem, mire a csávó, aki bevezette az adataimat, *hát befűjod magad vele, arc, nyak, genitáliák, ezek a legfontosabbak.* Nem értem, *de miért fűjjam be magam?* Hát, *hogy ha úgy alakul, ne égj össze nagyon, a többi felszerelést az alagsorban kapod meg.* A nadrágom oldalzsebébe csúsztatom a sprét, a térdemnek ütődik a fémdoboz, ahogy megyek kifelé, és már érzem is, hogy nem kell sok, hogy a bőr leváljon a csonttól, sérülékeny vagyok, mint egy leforrázott csirkefej. Egy csapat légiós vágja ki a teremajtót, *kinek van szabad autója?*, kiáltja az egyik, meg hogy ónos eső volt, és leszakadtak a vezetékek, nem tudott befutni egy vonat, ami vidékről hozott bajtársakat, kint várnak a Kavicsfejtőnél, be kéne hozni őket, mielőtt a rendőrök leszedik a vagonokból az egész társaságot. Eszembe jut, hogy amikor az előbb elkérték az adataimat, a jogosítványomat adtam oda, és lehet, hogy a csávó emlékszik rám, szerencsére nyitva maradt a teremajtó, kijutok a folyosóra, csendesen indulok lefelé a lépcsőn, nehogy utánam kiáltsanak.

A Szakszervezetek Házának pincéjében áporodott a levegő, szutykos halmokban áll a rengeteg lehasznált holmi, amikben majd harcolnunk kell. Mindenki magának válogat, ezerféle cuccot aggatnak magukra a friss légiósok, vadász mellény bűvárszemüveggel, kommandóskesztyű szakállas buzogánnyal, van, akinek igazi, szovjet katonai sisak is jut. Kopácsolást hallok az egyik sarokból, kétméteres, varkocsos-szoknyás alak kalapálja a fémeket, két polifoamdarab közé erősít egy vaslapot, átköti szíjjakkal, hogy előlről-hátulról védjen, durva arcok állnak sorba nála, ők kapják a nehézpáncélzatot. Én egy pár térdvédőt és hokis vállvédőt szedek ki a kupacból, ezek talán még ruha alatt is elférnek, a jobb dolgokat már kiválogatták, *pajzsot mindenképp vigyetek!*, kiáltja egy hang, egyszerű, fogantyús, hajlított bádogdarabok sorakoznak a fal mellett, biztos az a kovácsgyerek gyártotta ezeket is.

Miután felszerelkezünk, felírotáblás csávók kezdenek járkalni közöttünk, *aki a nevét hallja, az jöjjön ide hozzám!* Ők a parancsnokai a brigádoknak, amikbe beosztanak minket, látom rajtuk, hogy nagyrészüket ketrecharcosból vagy kidobólegényből konvertálták át, az egyiknek fel van tetoválva a nyakára, *Vallásom a Nemzet.* Engem egy bokszoló-

fejű szólít magához, állnak már páran körülötte, okos, szinte lágy a hangja ahhoz képest, hogy néz ki, *Avner vagyok, mondja, tegeződjünk, fiúk*, és megkérdezi mindenkitől, hány éves és mi a foglalkozása. *Huszonnyolc, mondom, és jelenleg átmenetben vagyok*, erre ő bólint, és továbblép a következőhöz, aztán javasolja, hogy menjünk fel a pincéből, és valahol a Konrád közelében keressünk egy nyugodt, szélvédett helyet. Szedelőzködik a banda, azt se tudom, hogyan fogjam magamhoz a motyómat, *hátizsák azért legyen nálatok holnaptól*, mondja Avner, *és bakancs is, a dorkókat hagyjuk otthon, itt nem a múzeum szőnyegén fogunk tapodni*. Röhögünk, ahogy megyünk kifelé a Szakszervezetek Házából, és én azon gondolkodom, vajon anyám nem dobta-e ki otthon azt a surranót, aminek olyan jó hosszú volt a szára, és még a talpbetétem is belefért?

A Régítőzsde mellett van az ásátás, amivel több mint tíz éve bizonyítják nekünk, hogy ha nem az Észak-Európa felé vándorló népekkel érkeztünk ide Krisztus után, akkor a keleti törzsektől származtunk le. Két kocsmá is útba esett idefelé, de egyikbe se ültünk be, csak itt állunk meg, a falmaradványok mellett, *másszunk le, fiúk*, mondja Avner, *pont az a mélység, amiben nincs huzat, és legalább szokjuk a terepet. Érezzétek otthon magatokat az ősök földjén!*, kurjantja, miután leérünk, *foglaljatok helyet*, mi meg leülünk a térdig érő épületcsomokra, didergek, *nem árt, ha kicsit adaptálódunk a hideghez*, mondja Avner, *elszoktam én is tőle*. Fűszag csapja meg az orrom, egy kopasz szívja a cigit, odaadja a mellette levőnek, hátha elér hozzám is, ebben reménykedem, *ugye, tudod, hogy az az arabok mérge?*, szól rá Avner.

A kopasz szégyenkezve nézi a cigit, lecsippenti róla a parazsat, és beteszi a kabátzsebébe, *bocs*, mondja. *Nem azért mondtam*, feleli Avner, *de én láttam, mit szitálnak azok a mocskos turbánosok a hasisba, nem véletlenül olyan barna, és a kutyaszarpor csak a jobbik összetevő, legyen ennyi elég*. Aztán azon kapom magam, hogy Avner életét hallgatom és eltelt egy csomó idő, Afrikában szolgált zsoldosként különböző polgárháborúkban, lángszóróval égette szénné a népirtókat, majd közel-keleti konvojkíséretet következtek, és az, hogy egyszer háromszoros túlerővel ütöttek rajtuk a terroristák. Ezen a ponton döntötte el, elég lesz, *hiába hívtak vissza Izraelbe a hadsereghez egy harmadik turnusra*, mondja, *én inkább hazajöttem ide*, és már a kecskéiről meg a tanyájáról sztorizik, de a légiósok arcán továbbra se változik semmi, a legkeményebb nációkat is megvette kilóra ezzel a katonadumával, a tenyeréből esznek.

Később feláll, megropogtatja a derekát, *fogjuk ma rövidre, fiúk, holnap pedig rendesen beöltözve és felszerelve elkezdjük*. Kimászom én is a többiekkel a gödörből, tiszta a délelőtt ahhoz képest, hogy november van, eszembe jut, hogy akár járkalhatnék is egyet, Nikkát megkeresem később. Leakasztom a nyakamból azt a fél zsebnaptárnyi, befóliázott papírdarabot, amin a Vasárnapi Légió címere alatt ott a nevem, és a farzsebembe csúsztatom, úgy érzem magam, mintha holnap iskolakezdés lenne. Mindig ellötyögtem az azelőtti napot, nem csináltam semmit, mert tudtam, hogy másnaptól Mágerné következik, teszek most is egy kört a Konrádon, nyugodt helyeket keresek. Előre feltérképezek pár zugot, hogy ha anyám hív, bárholnan be tudjak szaladni a csendbe.

A forradalommal az a baj, hogy unalmas. Végtelenül sok benne az ácsorgás, a semmiskedés, az emberek kínlódnak magukkal, azt se tudják, mit csináljanak. Ez legjobban a barikádokon látszik, megállás nélkül pakolják őket, folyton vastagodnak, egyik többszintesre nőtt, még egy gesztenyeárus kályháját is beleépítették. Engem

is kiküldtek tákolni a Vasárnapi Légióval, a Konrád metrócsomópontjának azt a feljáróját kell elbarikádozzuk, amelyik a tüntetőtáborba nyílik, *hetek óta le van zárva ez a rész, magyarázza egy kopasz, de állítólag szamurájok lógnak fel itt a térre, ki tudja, hányan vannak köztünk.* Megbontja az első szögesdrótköteget, szétrántjuk és lefektetjük a lépcsőre a spirálokat, munkakesztyűben is érzem a tüskéket, rozsdaszag van, lassan úgy néz ki a feljáró, mint egy mézsárszék. *Ez NATO-drót, mondja egy légiós, azért ilyen pengés, mert csak úgy farigcsálja a húst a csontról, jó cucc.*

Később valamelyik szkinhed kitalálja, hogy lábteniszezünk, szerencsére páratlan a szám, kimaradok. Madzagot feszítenek két kandeláber közé, afölött rugdossák a labdát, kieszőnek, *az utolsó kettőből a vesztes lefüttyezi a győztes!* Lövésem sincs, mit jelent a füttyezés, már csak ketten vannak a pályán, kidugott nyelvvel koncentrálnak, ordítva nyögnek, valahányszor labdába érnek. Végül megrezdül a kötél, *bazmeg!* üvölt fel mindkét kopasz, az egyik ujjong, a másik az aszfaltba rúg dühében, a többiek tapsolnak és röhögnek, *hamar, gyorsan, a paklit, melyiken szeretnéd?* A vesztes egyenesen kinyújtva maga elé tartja a karját, ketten két oldalról lefognak, ökölbe szorítja a kezét, kifehérednek a bütykei, megszeppenve nézi, ahogy a győztes a fogát szívva összenyomkodja a kártyacsomagot, majd megmarkolja a csuklóját. Műanyagozott pókerlapok, hallom a csattanásaikból, amint a vesztes ujjtöveit ütik velük, azonnal vörösre gyalulódik a bőr, röpködnek a kicsi darabkák, *hat, hét, nyolc, kilenc,* így számol félig bögve az, akit büntetnek, a többiek meg bele-beleordítanak, nagyokat nyerítenek, hátha elrontaná, akkor kezdődik előlről az egész. Cafatra van verve az a kéz, a győztes viczorog, sose kapom el a pillanatot, amikor üt, mindig pont előtte csukódik össze a szemem. Valaki pergődobot ver a Konrádon, mintha biztatná a napokat, hogy múljanak végre, sziszegnek a cintányérok, erre a ritmusra figyelek.

Még a kiképzés is jobb volt, mint a füttyezés. Nehéz a pajzs és hideg, valahányszor felemelem, töri a tenyeremet a fogantyú, *az a legfontosabb,* magyarázta Avner, *hogy mindig az ellenség felé legyen fordítva, inkább a pajzsot üssék, mint minket.* A Konrád kellős közepén gyakorlatoztunk, egyfolytában nézett egy csomó szájtató, hiába hordtam már akkor is símaszket, ahogy a többi légiós, úgy éreztem, lyukat bámulnak az arcomba, és nem tudtam eldönteni a tekintetükből, hogy hősök vagyunk nekik, vagy utálnak. *Ez nem légycsapó,* lóbálja meg Avner a pajzsot, *ne hadonásszatok vele összevissza, laza oldalterpesz, megtámasztod, így bármikor lehet előre-hátra araszolni, plusz a rendőrök se nyomnak el olyan könnyen, és attól függően, hogy melyik kézben van a pajzs, lehet fegyver is, figyeljétek, könyökből jön a mozdulat, az élével kell odacsapni.* Egyenként kijavítja mindannyiunk tartását, utána felállít formációba, az egyik csoport támad, a másik pedig tartja a pajzsfalat, *maradjatok egyben, keressétek a réseket!* Gyakoroljuk az egyszerre mozgást, *bal-bal, jobb-jobb!* kiáltja Avner, közben polifoammal betekert seprűnyelekkkel ütjük egymást, támadunk és védekezünk. Alig bírok lábon maradni, szinte hátraesek, amikor Avner az én pajzsomat is megrugdossa, kövel dobál, aztán petárdákat szór

az orrunk elé, *a harctéren az érvényesül a legjobban, aki átlátja a káoszt,* mondja, *ahhoz viszont meg kell szokni.*

Három napig tart a szoktatás. Épphogy tudok esténként Nikka kérdéseire felelni, hogy miket csinálunk, és hogyan működnek körülöttem a szélsőjobberek, úgy alszom el mellette, hogy már nem is érdekel, hogy a háromnegyed ágyat elfoglalja. Mindegy, hogy vasrúd van nálam vagy sima bot, az első ütés mindig a térdhajlatba menjen, attól összeesik az ellenség és könnyebb dolgozni rajta, ilyesmiket tanulok, meg hogy tilos fejbe rúgni, kificamodhat a bokám, inkább ta-

posni érdemes, az kevésbé szapora, de biztonságosabb. *És ha követ dobtok, mondja Avner, ne centizzetek, az utcai harcban nem az a cél, hogy eltaláld az ellenséget, hanem hogy felfogja, eltalálhatod őt is, és nemcsak a társának szakadhat be a koponyája. De ez igazából játék, minden játék a 21. században, amihez pajzs kell és bot, mert ha megölmosodik a levegő, jobb eldobni mindent a picsába és menekülni, a cikcakkban futást hagyjátok, a lényeg, hogy gyorsak legyetek, az még egy géppuskának is fánasztó, ha háromlövésenként újra kell irányoznia.* Ezután osztott fel minket sorokra aszerint, hogy ki mennyire jó harcos és mekkora bengá állat, én a leghátsóba kerültem tartalékosnak, innen nézem, ahogy a többiek működtetik a forradalmat.

Egy hímkontyos csávónak egyfolytában kérdése van, nem neonáci, hanem koktélmixer, kurvára idegesíti az egész bandát. Ő is azokból származik, akiket itt külsősöknek neveznek a többiek, mert nem szkinhed-vonalon kerültünk a Vasárnapi Légióba, viszont ez a koktélmixer mégis meggyőződésből lépett be, mindenkinek elmondta, hogy az ő hitvallása a kritikai hozzáállás. Kötözködik is rendszeren, olyanokat kérdez Avnertől, hogy zsidó létére tényleg nem zavarja, hogy ennyi neonáci között van? *Mért, téged zavar?,* szól be rögtön egy kopasz, *semmi baj,* feleli Avner, *én úgy vagyok ezzel, hogy az ideológiák önmagukban békés dolgok, felőlem vallhat bárki bármit, ha az ember fasz, akkor eszme nélkül is fasz. De akkor miért szedetted le az összes zászlót a barikádokról?,* kérdezi a hímkontyos. *Ez szabadságharc, és nem lobogógyűjtemény,* mondja Avner, *láttuk, mit csinált a politika ezzel az országgal, még az kéne, hogy ilyen kicsiben is jelképekkel szurkáljuk agyon egymást, inkább arra ügyeljenek, hogy mindig legyen kéznél a suhintó, bármikor támadhatnak.*

Huszonnégy. Ennyi bevetési sisak csillog az utcalámpa-fényben, őrt állok a barikádon, ahogy tőlünk távol a rohamrendőrök is. Nézzük őket, néznek minket, sok fekete fej, lehet, hogy valamelyik a Bulleré, szerencsére rajtuk is van símaszk. Nem merek belegondolni, mi lenne, ha közelebb jönnének, most már én is fegyveres vagyok, és a fegyveres vagy csinál valamit, vagy vele csinálnak valamit. Csak ezt a csövet kaptam a Szakszervezetek pinceraktárából, masszív öntvény, büdös tőle a tenyerem, kérdeztem, nem lehet-e leszerelni a csapat a végéről, de a raktáros azt mondta, direkt van rajta, hogy svungot adjon neki. A többieknek is hasonló cucaik vannak, lefűrészelt székláb, korlátarab, biciklilánc, és használnak kavicsal tömött zoknit meg csúzlit is, meg-megszórták hajlított szeggel a rohamrendőröket, amikor pár brigád elbarikádozta az Acél utcát és a Régiopostát, hogy minél kevesebb irányból lehessen támadni a Konrádot.

Apám katona volt, ez jut eszembe, és hogy nem tudom elképzelni egyik oldalon sem, maximum az egyiknek abból a két rohamrendőrből, amelyikek a kordon mögött keringőznek unalmságban, és vastag leheletfelhőket röhögnek fel magukból. A pár tíz méternyi senkiföldjén a szétdobált szemét között zongora szól, egy alternatív csávó klimpírozik rajta, még meg se száradt a festék, amivel sárga csigavonalakat rajzolt rá a koncert előtt. *Együtt végig!* óbégatja egy szétordított hang mellett, fogalmam sincs, hogyan lett ez a jelmondata a Vasárnapi Légiónak, ugyanezt kell üvölni válaszul, ha valaki századszorra is elbődüli magát. Avner ilyenkor elfordul, és a szeméhez emeli a távcsvét, úgy tesz, mintha az utcát figyelné, pásztazza a környéket, *e-gyütt-vé-gig! e-gyütt-vé-gig! e-gyütt-vé-gig!*

■ **Potozky László:** 1988-ban született Csíkszeredában, Budapesten él, író, szerkesztő. *Éles* című regénye a 2015-ös Könyvhétre jelent meg a Magvetőnél, és ugyanitt várható az *Égéstermék* is idén októberre.